Årsplan for det lokale miljøarbejde i Indre By og på Christianshavn 2027-2030

MILJØPUNKT
INDRE BY & CHRISTIANSHAVN
AGENDA 21 · FOR ET BÆREDYGTIGT KBH

Forside: *Den grønne ring, en vision og strategi om sammenhængende natur og en grøn rute, som er under udvikling – i kraft af og sammen med lokale borgere, erhverv, museer, interessenter, Indre By Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Københavns Kommune.*

Denne side: *De bløde trafikanter i trafikken, de gående og dem på cykel. Billedet er taget ifm. målinger af ultrafine partikler og luftforurening i gadeplan.*

Indholdsfortegnelse

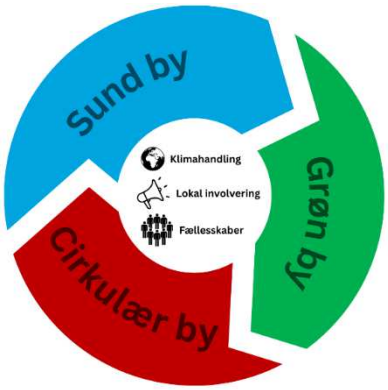
Indledning **3**
Forankring i kommunale og lokale planer og strategier 3
Vi understøtter det lokale miljøarbejde i Indre By og på Christianshavn **3**
Hvem er miljøpunktet? **3**
Fagligt grundlag og metoder **4**
Samarbejde, samskabelse og involvering **4**
Synlighed, kommunikation og formidling **5**
Fagligt og strategisk grundlag med afsæt i mål, planer og strategier **5**
FN's 17 verdensmål og delmål for bæredygtig udvikling **5**
Tre temaer - flere gennemgående indsatsområder fra 2027 til 2030 ..... **6**
Projekter og indsatser i årsplan – på kortere og lang sigt
1 Cirkulær By – Genbrug, bytte, reparation, ressourcer og forbrugsbaserede udledninger **8**
2 Grøn By – biodiversitet og sammenhængende natur **10**
3 Sund By - Mobilitet, sundhed, luftkvalitet og støj **12**
Budget 2026 for Indre By og for Christianshavn **14**
Tidligere projekter og afsæt for indsatser **15**

Indledning

Denne årsplan er dels en langsigtet plan for det lokale miljøarbejde de næste fire år, fra 2027 til 2030, dels en plan med årlige indsatser og projekter inden for temaerne Cirkulær By, Grøn By og Sund By. Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er økonomisk støttet af Indre By Lokaludvalg og Christianshavns Lokaludvalg, men har et mål om at søge yderligere midler til projekter i de to bydele, inden for de temaer og indsatsområder, vi har aftalt med bestyrelse, lokaludvalg og miljøgrupper.

Vi har en del projekter, som vi har arbejdet med i flere år, sundhed, luftkvalitet, forurening støj og begrønning, men tilgang, områder og involverede skifter – som det skal når vi arbejder med lokalt miljøarbejde sammen med lokaludvalg, miljøgrupper, og lokale borgere, erhverv og andre væsentlige aktører. Temaerne er de samme som vi har arbejdet med i 2026, og disse kan rumme mange indsatser og projekter. Vi har derfor igennem seks måneder haft dialog med og fået input til mere konkrete indsatsområder fra lokaludvalg, miljøgrupper og bestyrelse, samt fra borgere og interessenter via arrangementer vi har holdt og via et online spørgeskema, delt via nyhedsbrev, hjemmeside og SoMe.

Forankring i kommunale og lokale planer og strategier

Planen har også ophæng i lokalpolitiske og kommunale strategier
og planer som vi skriver mere om under de enkelte temaer.
Vi har juridisk forståelse og indsigt i politiske målsætninger, kommunale og lokalpolitiske strategier, planer, rammer og beslutningsprocesser. Vores arbejde er forankret i disse planer og strategier, samt i bydelsplaner og ønsker til det lokale miljøarbejde fra lokaludvalg, bestyrelse, arbejdsgrupper, lokale borgere og aktører. Gennem metoder, processer og projektplaner sikrer vi involvering og vurderer løbende behovet for projekt- eller procesmæssige tilpasninger af indsatser i årsplanen.

Vi understøtter det lokale miljøarbejde i Indre By og på Christianshavn

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn understøtter og udvikler arbejdet for et bedre miljø og klima i Indre By og på Christianshavn. Det gør vi med afsæt i vores faglighed, netværk og erfaring med og lyst til at involvere relevante aktører og ved at facilitere, inspirere og engagere erhverv og borgere i alle aldre i det lokale miljøarbejde. Vi er også bevidste om, at den hastige udvikling af teknologi, AI og presset på klimaet har betydning for vores arbejde. Vi skal som organisation derfor løbende tilpasse os, finde nye virkemidler og måder at kommunikere på, for at kunne understøtte den grønne omstilling.

Hvem er miljøpunktet

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn er en selvejende fond med egen bestyrelse og ansatte med en fagrelevant uddannelse og baggrund – en centerleder, en projektleder samt en medarbejder, alle på deltid tid, svarende til samlet to årsværk. Hertil kommer praktikan-

ter, frivillige, projektansatte og partnerskaber, alt efter projekter, samt projektansatte hvis vi med ansøgninger kan finde finansiering.

Fagligt grundlag og metoder?

Vi arbejder både fagligt, teoretisk og praktisk inden for de i årsplanen godkendte temaer og projekter. Gennem vores lokale projekter og indsatser søger vi at skabe læring, værdi og ejerskab til det lokale miljøarbejde. Vi har en del viden og indsigt i byudvikling og vigtige logistiske og infrastrukturelle muligheder og begrænsninger, der præger Københavns Kommune og bydelene Indre By og Christianshavn. Hertil kommer vores involvering af lokale og aktører, med et uddybet lokalt kendskab og viden der er vigtig for arbejdet. Vi anvender metoder som spørgeskemaer, artsregistrering, målinger af støj- og luftforurening og deler resultater, så de kan bruges af alle, bl.a. virksomheder, foreninger, videns institutioner og kommune. Vi inddrager og samarbejder også med eksterne partnere med særlig ekspertise som ingeniører, planlæggere, arkitekter og biologer.

Vores arbejde bygger på en bottom-up tilgang, hvor samskabelse på tværs af interessegrupper, borgere, erhverv, kommune og andre organisationer, er yderst vigtig. Borgere og interessenter opfordres løbende til at bidrage med erfaringer, idéer og behov gennem borgermøder, workshops, følgegrupper, ture samt øvrige aktiviteter. Løsninger formes i fællesskab og med udgangspunkt i de lokales virkelighed, og med vægt på både at være fagligt funderet og lokalt forankret. I alle vores projekter og aktiviteter arbejder vi med borger- og interessentinddragelse og er opmærksomme på at nå så bredt ud som muligt - på tværs af generationer og demografi.

Samarbejder, samskabelse og involvering

Desuden har vi god erfaring med at samarbejde med universiteter, forskere og studerende. Vores projektoplæg til studieprojekter og samarbejde med unge studerende bidrager med vigtig indsamling af data, og med borgerinddragelse og formidling. De studerende har blandt andet arbejdet med støj i nattelivet, grøn varelevering med ladcykel, cykelparkering, henkastet affald, forurening fra trafikken og fra kanalrundfartsbåde og vandflyvere - og meget mere.

I de kommende fire år vil vi lave endnu flere indsatser med børn og unge, som kan gøre en forskel på vores alles fremtid, men især deres. Vi har tidligere haft god erfaring med at registrere plante- og dyrearter, sammen med skoleelever og deres lærere, også kaldet BioBlitz. Selvom der er forskel på at arbejde med unge og folkeskoleelever og andre borgere og erhverv, så tror vi på en tilgang, hvor man møder alle i øjenhøjde og der hvor de er. Det er vigtigt at spørge ind til, hvad interesserer, motiverer og giver værdi for dem, der vil være med i det lokale miljøarbejde og dets udvikling. Ud over arrangementer, borger-

møder, workshops og ture, vil vi også arbejde med en mere fællesskabsorienterede tilgange, så som fællesspisning, havefællesskaber og lignende.

Synlighed, kommunikation, formidling og engagement

En stor del af miljøarbejdet drejer sig om at synliggøre de gode klima- og miljøfortællinger, formidle om muligheder og forskellige problemstillinger, samt invitere og engagere borgere, erhverv og andre organisationer til at tage aktiv del i udviklingen af en mere bæredygtig by.

For at synliggøre visioner og målsætninger for det lokale miljøarbejde og understøtte de kommunale planer og strategier, skal vi hele tiden forny kommunikationsformer og tage nye virkemidler i brug. Vi styrker derfor vores formidling på de sociale medier samt benytter os af flere formater og tilpasser løbende mediebilledet til vores målgrupper. Vi har fokus på at dele information og viden om vores projekter og indsatser med studiegrupper, eksperter, arbejdsgrupper, kommune og andre organisationer, som alle bidrager til den positive fortælling om grøn omstilling i vores by. Desuden fremhæver vi de lokales egne fortællinger, oplevelser og erfaringer. Miljøpunktets hjemmeside har information til borgere og erhverv om alle projekter og indsatser og, hvordan alle kan være med til at arbejde for den grønne omstilling. Vi bruger SoMe, nyhedsbreve og pressemeddelelser og de lokale aviser, til at formidle om arbejdet og relevante arrangementer rundt om i byen.

Involvering af forskellige målgrupper i bydelen kræver løbende, at vi tilpasser vores aktiviteter til de forskellige behov, udfordringer, ønsker og interesser, og samtidig holder fokus på at nå aftalte mål i årsplanen.

Fagligt og strategisk grundlag med afsæt i mål, planer og strategier

Vi har gennem årene fået en juridisk forståelse og indsigt i politiske målsætninger, kommunale og lokalpolitiske strategier, planer, rammer og beslutningsprocesser. Vores arbejde tager samtidig afsæt i miljøpunktets vedtægter, som også er forankret i disse planer og strategier, i driftsstøtteaftalen med lokaludvalgene samt i bydelsplaner og ønsker til det lokale miljøarbejde fra lokaludvalg, bestyrelse, arbejdsgrupper, lokale borgere og aktører. Vi sørger løbende for at vurdere eventuelle behov for projekt- eller procesmæssige tilpasninger af indsatser i årsplanen, på tværs af de tre temaer, og drøfter dette med bestyrelse og lokaludvalg.

FN's 17 verdensmål og delmål for bæredygtig udvikling

Der er i planen søgt indarbejdet et langsigtet perspektiv for bæredygtig udvikling - på lokalt niveau, med afsæt i Københavns Kommunes strategier, planer og handlingsplan for FN's verdensmål og delmål. Årsplanen arbejder med konkrete indsatser inden for 9 af de 17 mål og om **hvordan** vi skaber mere bæredygtighed lokalt, og mindre om **hvorfor**. I årsplanen fremgår, for hvert af de tre hovedtemaer med delindsatser, hvilke verdensmål vores indsatser bidrager til. Flere af verdensmålene, blandt andet "Bæredygtige byer og lokalsamfund" og "Partnerskaber for handling" er gennemgående for alle indsatser er andre. Verdensmål 3, "Sundhed og Trivsel" kan også være et gennemgående verdensmål, men set i en dansk kontekst handle det her primært om usund levevis og vi har det derfor under tema tre Sund By. Læs mere om Verdensmålene | Verdensmålene.dk (verdensmaalene.dk)

Tre temaer - flere gennemgående indsatsområder fra 2027 til 2030

Der vil årligt i december blive fremlagt et årshjul og et budget for det kommende års projekter, aftalt med miljøgrupper og lokaludvalg. Årshjul og budget vil giver et grundigere indblik i det enkelte års indsatser og fordeling af økonomi for året samt mulighed for koordinering planlægningsmæssigt med lokaludvalg og arbejdsgrupper omkring de to bydels-

INDRE BY

TEMAER	2027	2028	2029	2030
CIRKULÆR BY	Mere genbrug, reparation og upcykling af tekstiler (Tuborgfondet)		Genbrug og repair af elektronik, møbler mm. (Repair Danmark)	
	Nye veje til mindre forbrug evt. studieprojekt			
	Sortering af affald			
GRØN BY	Den grønne ring – grønne gader og grøn rute		Sammenhængende bynatur	
	Grønne facader, træer og byhaver		Afdække muligheder for skolehaver i Indre By	
	Det grønne og livet mellem husene – byhaver, mennesker og fællesskab			
SUND BY	Ren luft og grøn mobilitet – bil, delebil, cykel og offentlig transport		Kampagne for selvkørende biler	
	Fossilfri havn			
	Fossilfri turisme			

CHRISTIANSHAVN

TEMAER	2027	2028	2029	2030
CIRKULÆR BY	Mere genbrug, bytte og upcykling af tekstiler (Tuborgfondet)		Minimer forbrug – kan vi klare os med mindre	
	Nye veje til mindre forbrug evt. studieprojekt			
	Minimering af affald fra butikker, mad og plast (studie- eller forskningsprojekt)			
GRØN BY	Den grønne ring – grønne gader og grøn rute		Sammenhængende bynatur	
	Begrønning af Christianshavns Torv og byhaver		Vandkvalitet og biodiversitet i Stadsgraven	
SUND BY	Ren luft og grøn mobilitet – bil, delebil, cykel og offentlig transport		Kampagne for selvkørende biler	
	Fossilfri havn			
	Plan for mobilitet (studieprojekt)			

Vi arbejder projektorienteret med projektledelse og hvis nødvendigt også med en projektmedarbejder ift. kompetencer, ressourcer og økonomi. Af andre ressourcer og kompetencer kan nævne vores samarbejde med frivillige, fagpersoner, studerende, vidensråd, universiteter og andre organisationer.

Interessenter, netværk og partnerskaber i øvrigt: Københavns Kommune, private aktører, ejer-, lejer- og beboerforeninger, erhverv, foreninger og fonde. Vi deler løbende inspirationsmateriale, fakta samt gode historier om forurening, mobilitet og sundhed – på hjemmeside, SoMe, til arrangementer, boligforeninger og lokaludvalg - via "mund-til-mund" samt bidrager med til høringssvar til planer, strategier og andre høringer og borgermøder

planer.

Billede af en af kanalrundfartsbåden, der sejler på fossildreven brændstof oktober 2026, der hvor vi bor og bader.

1. Cirkulær By

Fokusområder: Genbrug, bytte, reparation, ressourcer og forbrugsbaserede udledninger

Mål: At fremme genbrug og reparation og mindske forbrug.

Langsigtede mål: Københavns Klimastrategi 2030 sætter de forbrugsbaserede udledninger i fokus. Frem mod 2030 skal Københavns Kommune etablere løsninger, som sikrer større mulighed for at sortere, genanvende og reducere forbrug. Med indsatser målrettet reduktionen af borgernes ressourceforbrug, skal vi gøre noget ved de udledninger og miljøkonsekvenser, som vores høje forbrug har. Vi sætter derfor fokus på ressourceforbrug, bytte- og deleordninger i det offentlige og private rum. Men hvordan skaber vi løsninger, der både sikrer plads til, at affaldet kan sorteres og samtidig forebygger overforbrug og madspild? Hvordan kan vi understøtte en udvikling, der knækker vores forbrugs- og affaldskurve, og gør det så nemt som muligt for borgere og erhverv at leve klimavenligt? Det har vi fokus på frem til og med år 2030.
Vi hjælper med at styrke borgernes forståelse for sammenhængen mellem affald, ressourcer og klima og vise værdien af reparation, genbrug, upcycling, samt dele- og bytteordninger. Vores langsigtede mål er at få skabt flere lokaliteter til at bytte, dele og reparere, samtidig med at vi arbejder for at lave et kompetenceudviklingsforløb om reparation af tekstiler for unge, med fondsstøtte. Vi vil fortsat holde de årlige byttemarkeder, skraldeindsamlinger og ture til affaldsanlæg i bydelene.

Foto af ARC – om direkte genbrug – der er noget at hente på genbrugsstationen.

Konkrete indsatser

Indre by	Christianshavn
Kommunale strategier: Ressource og affaldsstrategi 2030 og Klimastrategi 2030	
Etårige indsatser	**Etårige indsatser**
• Årlig affaldstur til anlæg for affaldsbehandling eller genbrug, f.eks. biogasanlæg, anlæg for flaske- og retursystem eller lign. - sammen med Christianshavns Lokaludvalg • Årligt byttemarked • Lobbyarb. For at fremme muligheder for bedre sortering i bydelene, og i det offentlige rum, i områder med ingen eller ringe plads i gården, sammen med miljøgr. og kommune • Lave inspirationsture til boligområder i bydelen, som arbejder med at forebygge spild eller ønsker at forebygge – bytte og deleordn. • Arbejde for etablering af en lokal nærgenbrugsstation i Indre By • Indsamle og formidle viden om eventuelt nye veje til mindre forbrug og mindre affald, 2028	• Affaldstur til anlæg for affaldsbehandling eller genbrug, f.eks. biogasanlæg, anlæg for flaske- og retursystem eller lignende - sammen med Indre By Lokaludvalg • Årligt byttemarked • Årlig skraldeindsamlingsdag - ren Christianshavns Vold
Langsigtede indsatser	**Langsigtede indsatser**
• Upcykling/repair med tekstiler - med unge (inkl. læring/kompetencer) – fondsprojekt (2027-2028, 2 år) • Projekt om muligheder for at mindske mængden af plastemballage vi bringer med hjem fra supermarkeder? 2 år, ansøgning 2027 projekt 2028-2029. • Repair Café i Indre By – elektronik og møbler, med Repair Danmark, 2028? • En bæredygtig bolig - hvad er det, forsknings- og/eller formidlingsprojekt?	• Kampagne om, at 5 stykker tøj er nok – NOK/Suffincency • Studie eller fondsprojekt om at mindske madspild fra supermarkeder.

2. Grøn By
Fokusområder: Biodiversitet og sammenhængende natur

Mål: Facilitere mere beplantning og begrønning i byen, samt skabe flere grønne byrum, der bidrager til mere biodiversitet i byen. Løbende formidle om arbejdet, mulighederne og fordelene ved de diverse indsatser. Inkludere skolebørn, unge, ældre og interessenter i arbejdet og bruge en fællesskabsbaseret tilgang.

Langsigtede mål: Hvordan ser en grøn by ud i Indre By og på Christianshavn, når vi tager hensyn til dets muligheder og begrænsninger? Når vi taler om en grønnere by og grønne byrum - i et kort- og langsigtet perspektiv, må vi også indtænke klimatilpasning, forebyggelse og hvad det betyder for begrønning. Det kræver også, at vi tager hensyn til plads, fredninger og fremtidige planer. Samtidig må i nogle områder også arbejde med midlertidige eller flytbare installationer. De kommende år skal vi fortsat arbejde for at udbrede et større kendskab til vores lokale bynatur og viden om, hvordan vi giver bedre plads til flere habitater og grønne byrum. Det kræver viden og ofte faglig sparring at etablere byhaver, grønne gårde, plantekasser, grønne tage og facader, også i forhold til pasning, pleje og vedligehold. Vi vil facilitere, at der bliver plantet mere grønt, som vil fremme biodiversiteten lokalt og samtidig skabe liv mellem husene, støttet af kommunen og andre fonde. Flere planter og grønt i byen bidrager til mere biodiversitet. Vi fortæller løbende om mulighederne og fordelene ved disse indsatser og inkludere unge, skolebørn og ældre i indsatsen med at begrønne og registrere effekten.

Billede fra borgermøde om mulig transformation til et grønnere Nørre Vold og ”Den grønne ring” okt. 2026

Konkrete indsatser

Indre by	Christianshavn
Kommunale strategier og handleplaner: Strategi for Bynatur 2035, Klimatilpasning 2035, Klimastrategi 2025, Bylivs- og Byrum 2025, Arkitektur og planlægning, Strategi for Biodiversitet 2022-2050, Handleplan for Klimastrategi, Handleplan for Biodiversitet	
Etårige indsatser	**Etårige indsatser**
• Arbejde videre med at skabe en grønne Nørre Voldgade, Vester Voldgade og med involvering af lokaludvalg, arbejdsgrupper og lokale 2027-2028 • Arbejde for, at der plantes flere træer på Rådhuspladsen, sammen med miljøgruppen • Lave tur og et større arrangement, kan gås eller løbes – om Den grønne rinrute om "Den grønne ring" i 2027, med fortællinger om det grønne og kulturen, som kan give turen værdi. • Flere byhaver og grønne byrum 2027-2028 • BioBlitz sammen med skoler og DN	Finde flere steder til flere byhaver og begrønning på Christianshavn – på altaner, fortovshaver, hængende og vertikale haver. Grønne facader, lommeparker – og formidle om muligheder for at plante og begrønne. Metoder til genanvendelse af regnvand kan også undersøges, sammen med miljøgruppen og eventuelt sammen med studerende.
Langsigtede indsatser	**Langsigtede indsatser**
• Grønne søer og biodiversitet i og omkring søerne, opstart sammen med kommune, miljøgruppe, lokaludvalg og andre lokale interessenter i 2027-2028. Forventet anlæg tidligst 2028. • Projekt støttet af fonde om en synlig grøn rute om "Den grønne ring", fastlagt i samarbejde med lokale i 2028/2029. Forventet arrangement støttet af puljer og fonde i maj/juni 2026, med miljøgrupperne m.fl. Aktører og interessenter skal kortlægges. • Fortsætte det videre arbejde med "Den grønne ring" og arbejdet med at skabe sammenhængende natur, sammen med lokale i områderne omkring "ringen".	• Lave projektbeskrivelse for projekt om bedre vandkvalitet og biodiversitet i Stadsgraven, sammen med studerende og skoleelever fra de nærliggende skoler, repr. for de lokale, Christiania, andre interessenter og miljøgruppen, 2027-2028. • På sigt begrønning af Christianshavns Torv og/eller dele af Torvegade, sammen med miljøgruppen og lokale interessenter. • Finde steder, hvor der kan være mere ro. Visse vandaktiviteter kan eventuelt henvises til Inderhavnen. • Afdække muligheder for få skabt "Fiskebørnehaver", sammen med miljøgruppen.

3. Sund by

• Fremme etablering af flere grønne facader -med afsæt i et kommunalt indsatsområde om at omdanne "grå gader til grønne" og understøtte processen med borgerinvolvering via en ekstra bevilling til arbejdet 2027-2029.	• Fremme etablering af flere grønne facader -med afsæt i et kommunalt indsatsområde om at omdanne "grå gader til grønne" og understøtte processen med borgerinvolvering via en ekstra bevilling til arbejdet 2027-2029.

Fokusområder: Mobilitet, sundhed, luftkvalitet og støj

Mål: Vi arbejder fortsat for at skabe en sund by med mindre luftforurening og støj, ved at lytte til borgernes behov, deres gener og finde løsninger. I de kommende år vil vi arbejde på, at få renere luft i byen, og få reduceret udledningen af ultrafine partikler.

Langsigtede mål: Sikker og grøn mobilitet er fortsat et stort tema de kommende år med stigende trængsel på cykelstierne og et kommunalt mål om at reducere biltrafikken med 2% årligt.
I Københavns Kommune arbejdes der videre med tiltag om at regulere hastighed, lave flere p-pladser til el-delebiler og erhverv, bylivsgader og samtidig begrænse antallet af parkeringspladser andre steder. Det får betydning for dem, som bor og arbejder i byen, vores færdselsmønster og hvordan vores varer fragtes og leveres. Vi skal finde nye løsninger for, hvordan vi bruger pladsen så der er plads til, at de lokale bilejere stadig kan parkere, samtidig med at vi alle får en bedre luftkvalitet og mindre støj, hvor vi bor og færdes. Diesel drevne knallerter bør ikke være på cykelstierne, og helst heller ikke i byen. Vi skubber på for bedre parkeringsforhold for cykler, ladcykler, delebiler og elbiler samt flere ladeløsninger. Vi tror stadig på, at vi gennem lokale trafikøer, nul-emissionsgader, lokale forsøgsgader og delebilordninger kan reducere uvedkommende og gennemkørende biltrafik, som ikke har et ærinde i bydelen. Sådanne tiltag vil kunne skabe mere lokal værdi og understøtte mere kørsel med kollektiv trafik, mere sundhed og plads til grønne fællesskaber. Derudover arbejder vi for at erhvervsdrevne både, herunder kanalrundfartsbådene, er elektrificeret inden 2030, At vandflyveren ikke skal lette og lande i Inderhavnen.

Indsatsområder:

- Mobilitet – sikre cykelstier og færre biler i byen, inkl. trafikøer.
- Lobby og mediearbejde for at få vandflyveren ud af inderhavnen.

- Kampagner og aktioner mod den fossile kanalrundfart (fossilfri turisme).
- Turister skal køre med offentlig transport, som er fossilfri i København.
- Løbende undersøge luftkvaliteten i bydelene og formidle resultater, i samarbejde med lokaludvalg, kommune og andre puljer/fonde.

Konkrete indsatser

Indre by	Christianshavn
Kommunale planer og strategier: Klimastrategi 2035, Mobilitet 2035, Arkitektur- og planlægning, Bylivs- og Byrum 2035, Klimatilpasning 2035 og handleplan for Klimastrategi.	
Etårige indsatser	**Etårige indsatser**
• Ren luft - Måling af luftforurening – hvor vi færdes i bydelenes gader, også fra elbiler (bæk, bildele, vejslid mm.). • Studieprojekt om mobilitet i lokales hverdag (bil eller ladcykel), med miljøgruppen. • Fortsætte lobbyarbejde for at få indsamlet flere data, også gerne C-vægtet og lavfrekvent støj skal måles - indendørs. Betydning for sundhed. Gerne sammen med studerende og arbejdsgruppe.	• Ren luft - Måling af luftforurening – hvor vi færdes i bydelenes gader, også fra elbiler (bæk, bildele, vejslid mm.). • Formidling af lobbyarbejde for en forureningsfri/fossilfri havn.
Langsigtede indsatser	**Langsigtede indsatser**
• Kampagne for delebiler og selvkørende biler • Lobbyarbejde for at få vandflyveren ud af Inderhavnen i Københavns Havn. • Lobbyarbejde ift. ønsket om forureningsfri havn(Ikke kun fossilfri havn). De erhvervsmæssigt drevne både og kanalrundfartsbåde skal være på el, uden højtaler støj ved sejlads i kanalerne, hvor der er boliger, og der skal også være et bredere fokus på det blå miljø i kanalerne 2027-2030. • Fossilfri turisme: En del for busserne til og fra Krydstogtsskibene , med arbejdsgruppen, Miljøpunkt Østerbro og lokale borgere i øvrigt • Mere grøn mobilitet og flere trafikøer, sikkerhed på cykelstierne, sammen med miljøgruppen og Byudviklingsgruppen. • Synliggørelse af forurening kontra målinger hvor måler vi og hvor færdes vi? (Børn og unge - pædagogik ph.d.) 2027-2029.	• Loppy-arbejde for at fremme ”ordentlig” henstilling af lejecykler i byrummet. • Lobbyarbejde for at fremme fossilfri turisme frem for turister med fossildrevne busser og andre busser fra krydstogtsskibene • Arbejde med at lave en visionsplan for mobilitet inkl. trafikøer og cykelstier på Christianshavn, inspireret af Amagers trafikplan.

Budget for aktiviteter i årsplan for det lokale miljøarbejde i 2026 i Indre By og på Christianshavn

Tema/indsatsområder	Aktiviteter	*Budget 2027 Indre By*	Budget 2027 Christianshavn

0. Basal drift, årsplan, forberedelse af projekter og løbende gruppemøder, samarbejde og faglig sparring til lokaludvalg + Københavns Kommune	**Løn til adm., faglig sparring, husleje, varme, regnskab, IT, hjemmeside mv.**	**878.805 kr.**	
1. Cirkulær by **Genanvendelse + Genbrug, bytte, repair, forbrug og ressourcer inkl. formidling, synlighed, netværk og høring**	**Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter**	***115.000 kr.*** ***115.000 kr.***	**25.000 kr.** **25.000 kr.**
2. Grøn By **Natur, Biodiversitet + Klima** **inkl. formidling, synlighed, netværk og høring**	**Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter**	***115.000 kr.*** ***115.000 kr.***	**25.000 kr.** **25.000 kr.**
3. Sund By **Grøn mobilitet i by og havn (luft) +** **Fredeliggørelse og ro** **inkl. formidling, synlighed, netværk og høring**	**Primært lønudgifter ifm. de enkelte projekter**	***110.000 kr.*** ***110.000 kr.***	**25.000 kr.** **25.000 kr.**
I alt		***680.000 kr.***	**150.000 kr.**
Driftsstøtte og puljemidler (2026-tal) i alt		**1.708.805 kr.**	

Miljøpunktets budget	Budget Indre By & Christianshavn
Sekretariatsmidler Københavns Kommune	**878.805 kr.**
Puljemidler Christianshavns Lokaludvalg	**150.000 kr.**
Puljemidler Indre By Lokaludvalg	**680.000 kr.**
Andre tilskud (Kommer senere)	**kr.**
Tilskud i alt	**1.708.805 kr.**

Hertil kommer en ekstra støtte fra bevilling fra Københavns Kommune på 1.000.000 kr. til miljøpunkterne til at fremme etablering af flere grønne facader - med afsæt i et kommunalt indsatsområde om at omdanne "grå gader til grønne" Vi skal fremme og understøtte processen med borgerinvolvering via en bevilling til arbejdet i 2027-2029. Kommunen laver gravehuller og etablerer facadeplanter.

Muligheder for anden økonomisk støtte

I udvalgte projekter orienteres og søges lokaludvalgets puljemidler samt hel eller delvis støtte fra kommunale og eksterne puljer og fonde, inden for de tre temaer og indsatsområder i årsplanen. Eventuelle tilskud fra private fonde til større enkeltprojekter kan aftales med lokaludvalgene, og indgå i tilskudsregnskabet ud over driftstilskud fra Københavns Kommune og lokaludvalg. Fonden Miljøpunkt Indre By & Christianshavn kan søge til supplerende projekter, forudsat det er under de i planen tre temaer og indgår i fondens budget.

Yderligere afsæt for indsatser i årsplan 2027-2029

Projekterne gennemført de sidste mange år har bidraget til den lokale dagsorden og understøttet de kommunale strategier - og skubbet til målet om, hvor vi gerne vil hen ift. det lokale miljø. Borgerne efterspørger mere natur, bedre miljø og en sundere by. Det øger behovet for at finde løsninger sammen med de lokale samt på en intensiveret formidling. Miljøpunktet ønsker ikke kun at være en central for formidling og vidensdeling, men også et mødested for borgere interesserede i bæredygtige bydele og fællesskaber, som igen giver et bedre lokalt miljø. Nedenstående er et udsnit af succesfulde projekter, hvis resultater danner afsæt for de fremadrettede indsatser;

- Projekt om affaldssortering i Indre By og muligheder for genbrug og genanvendelse
- Studieprojekt om nul-emissionszone i Københavns Havn og kanaler – del 2
- BioBlitz – registrering af biodiversitet og monitorering af dyr, insekter og planter sammen med skoleelever fra 4. kl. – et flerårigt projekt
- Den grønne ring – sammenhængende natur og en vision for fredeliggørelse, begrønning og fællesskab, i første etape i Nørre Voldgade
- Ladcykelkonference, som led indsats for grøn mobilitet og færre biler i byen
- Sat fokus på luftforurening i havn og kanaler – samt fra erhvervsbiler
- Sat fokus på både luftforurening med ultrafine partikler (fra busser, biler mv) og støj i forhold til sundhed
- Tema om trafikøer og temaaften om klima og mobilitet
- Lån og deleordninger af ladcykler til private, efterfølgende deleordning for erhverv
- Projekt sammen med studerende om fragt af varer på eldrevne ladcykler og Hubs' (sted til at omlæsse varer fra lastbil til ladcykel inden for en radius af 5-7 km af byen)
- Flere grønne facader, tage og byrum via faglig sparring til både kommune og borgere
- 3. vers. af Grønne facader Katalog med fokus på biodiversitet og hjemmehørende arter
- Projekt Grønne Facader – herunder tilladelser, valg af planter, plantning, pasning
- Projekter om mere biodiversitet i byen, bynaturrum, flagremuseture, fuglehuse mm.
- Projekt NaTur i Byen, med fokus på naturen i byen, blå som grøn, og invitere ud i den
- Byvandringer med lokale om udpegning af steder til sorteringspunkter og begrønning,
- Produktkatalog for affaldssortering i hjemmet 3. version
- Årlige affaldsindsamlinger, byttemarkeder, torvedage og byvandringer i øvrigt
- Fremme dialogen mellem kommune og borgere om Nærgenbrugsstationer, sorteringspunkter og minisorteringspunkter
- Støj og gener fra køle- og ventilationsstøj – og betydning for sundhed
- Den grønne ring og grønnere Nørre Voldgade, Vester Voldgade mm.

Billede: Der er ofte ting at finde og bytte med på de kommunale genbrugsstationer, her fra den nu fjernede nærgenbrugsstation i ved Kulturhus Indre By.

Find mere om projekter og muligheder for at være med på miljøpunktets hjemmeside; https://a21.dk/ eller skriv til os på Miljøpunkt@a21.dk